

Zarządzenie Nr 4/2024
dyrektora Wigierskiego Parku Narodowego
z dnia 19 marca 2024 r.

w sprawie udostępnienia obszaru Wigierskiego Parku Narodowego

Na podstawie art. 8e ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 z późn. zm.) zarządzam co następuje.

§ 1

1. Zarządzenie określa sposoby udostępnienia w celach edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb, filmowania, fotografowania, a także w celach zarobkowych, obszarów znajdujących się we władaniu Wigierskiego Parku Narodowego, zwanego dalej parkiem. Za obszary we władaniu parku uznaje się grunty znajdujące się w użytkowaniu wieczystym lub będące własnością parku.
2. Zarządzenie nie dotyczy:
 - a) obszarów objętych ochroną krajobrazową niebędących we władaniu parku;
 - b) osób i instytucji wykonujących czynności służbowe i gospodarcze wynikające z zadań parku, zawartych porozumień i umów, w tym: pracowników parku, osób nadzorujących i kontrolujących działalność parku, a także osób, które uzyskały zgodę na prowadzenie badań naukowych i monitoringu;
 - c) osób i służb prowadzących akcje ratownicze oraz realizujących zadania z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego, ratownictwa wodnego i przestrzegania ustawy o rybactwie śródlądowym;
 - d) osób znajdujących się w sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia spowodowanych warunkami pogodowymi i żywiołowymi (innymi siłami przyrody).

§ 2

Przebywanie na obszarach udostępnionych dla turystyki lądowej i wodnej dozwolone jest od wschodu do zachodu słońca. Nie dotyczy to:

- 1) załóg jachtów żaglowych cumujących na noc w sytuacjach wymienionych w § 4 punktach 10, 11, 12;
- 2) uczestników kuligów organizowanych na warunkach określonych w § 3 punkt 6;
- 3) osób przebywających na polach biwakowych „Jastrzęby”, „Gremzdówka”, „Za szkołą” i „Bindużka”, w urządzonym miejscu odpoczynku „Dziupła” w Krzywem, na plaży Krzywe, w miejscu ogniskowym przy osadzie Słupie i w osadach parku;
- 4) uczestników zajęć edukacyjnych uzgodnionych z dyrektorem parku.

§ 3

Określa się następujące zasady pobytu i uprawiania turystyki na obszarach lądowych parku:

- 1) pobyt i uprawianie turystyki lądowej dozwolone są przez cały rok wyłącznie na oznakowanych w terenie szlakach turystycznych, ścieżkach edukacyjnych i spacerowych, trasach narciarskich i rowerowych, udostępnionych drogach oraz w obiektach turystycznych i edukacyjnych parku;
- 2) biwakowanie z nocowaniem może odbywać się wyłącznie na polach biwakowych wymienionych w § 2 punkcie 3;
- 3) ruch pojazdów z napędem mechanicznym dopuszcza się wyłącznie na drogach publicznych, chyba, że oznakowania informują inaczej;
- 4) postój pojazdów z napędem mechanicznym dopuszcza się wyłącznie na wyznaczonych parkingach;
- 5) odcinki wyznaczonych tras narciarskich nie pokrywające się ze szlakami turystycznymi lub ścieżkami edukacyjnymi dostępne są wyłącznie dla osób poruszających się na nartach;
- 6) dopuszcza się wjazd kuligów na wybrane, nie oznakowane w terenie drogi leśne, po wcześniejszym uzgodnieniu trasy kuligu z miejscowym leśniczym;
- 7) palenie ognisk oraz używanie źródeł światła i ciepła o otwartym płomieniu (w tym również grilli i kuchenek turystycznych) jest zabronione, z wyjątkiem miejsc wymienionych w § 2 punkt 3, z wyłączeniem plaży Krzywe. W okresie zalegania pokrywy śnieżnej dopuszcza się palenie ognisk i używanie źródeł światła o otwartym płomieniu (pochodnie) w innych miejscach, po uzgodnieniu ich lokalizacji i terminu z miejscowym leśniczym;
- 8) w okresach najwyższego (trzeciego) stopnia zagrożenia pożarowego lasów obowiązuje całkowity zakaz palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania otwartego płomienia;
- 9) zabrania się umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem parku i edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego.

§ 4

Określa się następujące zasady pobytu i uprawiania turystyki na wodach parku:

- 1) turystykę wodną można uprawiać w okresie od 1 maja do 31 października na jeziorach Wigry, Pierty, Postaw, Leszczewek, Omułówek, Mułaczysko, Czarne koło Bryzgła, Czarne koło Gawrych Rudy oraz na rzece Czarnej Hańczy w granicach parku pomiędzy miejscowościami Czerwony Folwark i Studziany Las;
- 2) w okresie od 1 listopada do 30 kwietnia wszystkie jednostki pływające powinny być wyciągnięte z wody i przechowywane poza akwenami;
- 3) jeziora wymienione w punkcie 1 w okresie ich zlodzenia są udostępnione dla ruchu turystycznego i uprawiania sportów zimowych, przy przestrzeganiu pozostałych przepisów;
- 4) zabrania się używania silników spalinowych i hybrydowych (spalinowo-elektrycznych);
- 5) dopuszcza się do pływania jednostki o długości nie większej niż 10 m i szerokości nie większej niż 3 m, z zastrzeżeniem § 6;
- 6) nie dopuszcza się ani do pływania ani do trwałego cumowania obiektów o charakterze mieszkalnym (uważa się za nie obiekty posiadające ściany i dach);
- 7) zabrania się wpływania w strefy porośnięte przez roślinność wynurzona i skupienia roślin o liściach pływających;

- 8) zabrania się doptywania, cumowania i wychodzenia na zachodni i północny brzeg jeziora Wigry, na odcinku od ujścia rzeki Czarnej Hańczy do Wigier, do pomostu przy półwyspie Łysocha. Zakaz ten dotyczy również wszystkich wysp na udostępnionych jeziorach WPN;
- 9) zabrania się przebywania w Zatoce Hańczańskiej na jeziorze Wigry każdego roku w okresie od stopnienia lodu do 15 czerwca, w rejonie przedstawionym na mapie stanowiącej załącznik do niniejszego zarządzenia;
- 10) wyznacza się następujące pomosty, będące we władaniu parku, dla postoju i cumowania jednostek pływających:
 - a) w Starym Folwarku przy Muzeum Wigier (jezioro Wigry),
 - b) przy polu namiotowym Jastrzęby (Zatoka Jastrzębia jeziora Wigry),
 - c) w Zakątach (Zatoka Jastrzębia jeziora Wigry) – pierwszeństwo dla łodzi wędkarskich,
 - d) w Bryzglu przy Stacji Wodnej „Kamena” (jezioro Wigry),
 - e) przy półwyspie Łysocha (Zatoka Słupiańska jeziora Wigry) – pierwszeństwo dla łodzi wędkarskich,
 - f) w Maćkowej Rudzie, przy polu biwakowym „Za szkołą” (rzeka Czarna Hańcza),
 - g) przy polu biwakowym „Gremzdówka” (rzeka Czarna Hańcza),
 - h) przy polu biwakowym „Bindużka” (rzeka Czarna Hańcza),
 - i) w Czerwonym Folwarku przy bazie rybackiej parku (Jezioro Postaw) – wyłącznie dla kajakarzy w miejscu wyznaczonym;
- 11) cumowanie przy innych pomostach i gruntach nie będących we władaniu WPN wymaga zgody właściciela;
- 12) cumowanie i postój jednostek pływających może odbywać się także przy brzegu:
 - a) w odległości do 10 m po obu stronach pomostów opisanych w punkcie 9 oraz przy pomoście na Bartnym Dole i w Czerwonym Folwarku,
 - b) na Piaskach (wschodni brzeg jeziora Wigry), przy czym przy brzegu mogą cumować nie więcej niż 2 jachty jednocześnie – na jedną noc, bez rozpalania ognisk i nocowania na lądzie;
- 13) za cumowanie i postój jednostek pływających mogą być pobierane opłaty;
- 14) wszelkie nieczystości stałe z jednostek pływających powinny być wynoszone na ląd i pozostawione w koszach na śmieci, a w przypadku ich braku zebrane ze sobą. Nieczystości płynne należy pozostawić w miejscach przystosowanych do ich utylizacji.

§ 5

Zapisy § 2, § 3 punkt 2 oraz § 4 punkt 1 nie dotyczą osób udających się najkrótszą drogą do użytkowanych przez nich gruntów stanowiących enklawy pośród terenów będących we władaniu parku.

§ 6

1. Żegluga pasażerska na jeziorze Wigry może być prowadzona jednym statkiem z napędem elektrycznym.

2. Statek wymieniony w punkcie 1 może zabrać na pokład od 30 do 75 osób (z wyłączeniem członków załogi), a jego gabaryty nie mogą przekraczać 20 m długości i 5 m szerokości.
3. Wybór armatora odbywa się w wyniku otwartego postępowania przetargowego prowadzonego przez dyrektora parku. Szczegółowe zasady udostępnienia jeziora Wigry dla kursowania statku pasażerskiego określa umowa z armatorem statku.

§ 7

1. Nurkowanie z użyciem aparatów służących do oddychania pod wodą może odbywać się wyłącznie w miejscach, terminach i na zasadach określonych każdorazowo przez dyrektora parku.
2. Wody WPN nie są udostępnione do amatorskiego połowu ryb kuszą.
3. Za nurkowanie pobierane są opłaty. Dyrektor parku może zwolnić nurkujących z opłaty lub jej części, jeżeli zostanie zawarte z parkiem porozumienie dotyczące wykonania przez nurków działań na rzecz parku.

§ 8

1. Fotografowanie i filmowanie na obszarach udostępnionych dla ruchu turystycznego jest bezpłatne.
2. Fotografowanie i filmowanie na obszarach wyłączonych z ruchu turystycznego wymaga uzyskania zgody dyrektora parku oraz uiszczenia opłaty za te czynności.
3. Dyrektor parku może zwolnić fotografujących lub filmujących z opłaty lub jej części, jeżeli zostanie zawarte porozumienie dotyczące możliwości nieodpłatnego wykorzystywania przez park kopii przekazanych zdjęć lub filmów.

§ 9

1. Organizowanie gry terenowej użytkowników odbiorników GPS o nazwie „Geocaching”, polegającej na poszukiwaniu tzw. skrytek (ang. *geocache*) uprzednio ukrytych przez innych uczestników gry, wymaga zgody dyrektora parku. Dotyczy to w szczególności umieszczania skrytek.
2. Skrzynki należy umieszczać tylko przy szlakach i miejscach udostępnionych w celach turystycznych, w sposób jak najmniej ingerujący w środowisko naturalne. Skrzynki nie mogą być zakopane.
3. We wniosku o wyrażenie zgody na umieszczenie skrytki należy zamieścić następujące informacje: imię i nazwisko wnioskodawcy, adres zamieszkania i adres poczty elektronicznej, telefon, nazwę serwisu geocachingowego na którego stronie internetowej będzie zamieszczona informacja, współrzędne skrytki, opis ukrycia, opis oraz zdjęcie pojemnika. We wniosku należy też zamieścić zobowiązanie do regularnego doglądania skrytki (przynajmniej raz w roku).
4. Przesyłając skrzynkę do publikacji należy w notatce dla recenzenta podać imię, nazwisko, nr telefonu osoby wydającej zgodę.
5. Uzyskanie zgody na umieszczenie skrytki oznacza jednocześnie zgodę na wykorzystanie logotypu parku w opisie skrytki.

6. Opis skrytki zamieszczony w Internecie musi zawierać informację o lokalizacji na terenie Wigierskiego Parku Narodowego oraz odnośnik do regulaminu parku.

§ 10

1. Prowadzenie badań związanych z pobieraniem roślin, zwierząt i grzybów lub ich fragmentów wymaga uzyskania uprzedniej zgody Ministra właściwego do spraw środowiska.
2. W odrębnych zarządzeniach dyrektora parku określono:
 - a) sposoby korzystania z obszaru parku w celach naukowych i monitoringu przyrodniczego;
 - b) zasady amatorskiego połowu ryb (wędkarstwa);
 - c) warunki i wymagania dotyczące używania bezzałogowych statków powietrznych.

§ 11

1. Park nie ponosi odpowiedzialności za doznane urazy, kontuzje, innego rodzaju szkody na ciele oraz utratę życia i mienia osób przebywających na obszarach wymienionych w § 1 ust. 1. Dotyczy to w szczególności zdarzeń spowodowanych:
 - a) przewracaniem drzew i opadaniem ich konarów pod wpływem wiatru i śniegu lub wskutek naturalnego obumarcia;
 - b) nierównościami terenu;
 - c) silnym wiatrem powodującym wywracanie i zatapianie jednostek pływających;
 - d) przez dzikie zwierzęta;
 - e) pożarami terenów leśnych i nieleśnych oraz obiektów.
2. W przypadkach wymagających zapewnienia bezpieczeństwa ludzi lub wynikających z potrzeb ochrony przyrody, dyrektor parku może wprowadzić okresowy zakaz pobytu na części lub na całym udostępnionym obszarze parku. Dyrektor parku zastrzega sobie prawo zamykania szlaków, ścieżek i tras turystycznych lub ich odcinków, które będą odpowiednio oznakowane w terenie.
3. W czasie wichur o prędkości w porywach powyżej 60 km/h (ósmy i wyższy stopień w skali Beauforta) obowiązuje zakaz przebywania na terenach leśnych oraz na wodach parku.

§ 12

1. Usługi przewodników turystycznych w zakresie zgodnym z zapisami niniejszego zarządzenia mogą wykonywać osoby spełniające wymogi określone w ustawie o usługach turystycznych.
2. Prowadzenie działalności zarobkowej na obszarach wymienionych w § 1 ust. 1 w innym zakresie niż opisany w niniejszym zarządzeniu wymaga uzgodnienia z dyrektorem parku.

§ 13

Zasady kursowania kolejki wąskotorowej, pomiędzy miejscowościami Płociczno i Krusznik, określa odrębna umowa zawarta pomiędzy jej właścicielem a dyrektorem parku.

§ 14

1. Za wstęp do parku oraz jego udostępnienie są pobierane opłaty, których wysokość określa odrębne zarządzenie dyrektora parku.
2. Z opłat za wstęp do parku zwolnione są następujące osoby:
 - a) dzieci w wieku do 7 lat;
 - b) uczniowie szkół i studenci odbywający w parku zajęcia edukacyjne w zakresie uzgodnionym z dyrektorem parku;
 - c) mieszkańcy gmin: Suwałki, Krasnopol, Nowinka, Giby i Szypliszki;
 - d) osoby przebywające na ogólnodostępnych plażach: „Krzywe” nad jeziorem Czarnym oraz w Starym Folwarku przy Muzeum Wigier nad jeziorem Wigry;
 - e) osoby udające się do miejsc kultu religijnego;
 - f) członkowie rodzin wielodzietnych posiadający Kartę Dużej Rodziny.

§ 15

1. Organizowanie imprez rekreacyjno-sportowych na obszarach wymienionych w § 1 ust. 1 wymaga uzgodnienia z dyrektorem parku.
2. Na terenie parku obowiązuje zachowanie czystości. Śmieci należy wyrzucać do ustawionych w tym celu koszy i innych pojemników, a jeżeli ich brak – śmieci należy zabrać ze sobą.

§ 16

W uzasadnionych przypadkach dyrektor parku może wyrazić zgodę na inny niż wynikający z niniejszego zarządzenia sposób udostępniania parku, określając terminy i zasady tego udostępnienia.

§ 17

Integralną częścią niniejszego zarządzenia jest mapa stanowiąca załącznik do niniejszego zarządzenia, która przedstawia między innymi: obszary we władaniu parku, szlaki turystyczne i udostępnione drogi, pola biwakowe, obszary stale i czasowo wyłączone z udostępniania, pomosty wyznaczone dla postoju i cumowania jednostek pływających.

§ 18

Traci moc zarządzenie Nr 30/2021 dyrektora Wigierskiego Parku Narodowego z dnia 14 grudnia 2021 roku w sprawie udostępnienia obszaru Wigierskiego Parku Narodowego.

§ 19

Zarządzenie wchodzi w życie w dniu następującym po dniu ogłoszenia.

Mapa udostępnienia Wigierskiego Parku Narodowego

Załącznik do zarządzenia nr 4/2024
dyrektora Wigierskiego Parku Narodowego
z dnia 19.03.2024 roku

